

Trosolwg

Mae a wnelo'r safon hon â helpu i ddatblygu'r gweithgareddau rydych chi'n eu harwain, drwy hyrwyddo mwy o gyfranogiad ac ymdrin ag unrhyw gŵynion neu awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau sy'n ymwneud â'r gweithgareddau.

Prif ddeilliannau'r safon hon ydyw:

1. hyrwyddo'r gweithgaredd a chyfleoedd i gymryd rhan
2. ymateb i gŵynion am gynnyrch a gwasanaethau a gynigir
3. ymateb i awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau a gynigir

Mae'r safon hon ar gyfer staff sy'n gysylltiedig â'r gwaith o arwain gweithgareddau, fel arfer mewn rôl datblygu chwaraeon.

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

Hyrwyddo'r gweithgaredd a chyfleoedd i gymryd rhan**

1. rhoi gwybodaeth am y gweithgaredd i **gyfranogwyr**
2. ymdrin ag ymholiadau am gyfleoedd i gymryd rhan
3. cyfeirio **cyfranogwyr** at y gweithgareddau sydd orau iddynt
4. darparu gwybodaeth yn unol â pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad
5. cyfeirio ymholiadau nad ydych yn gallu ymdrin â nhw at yr unigolyn â chyfrifoldeb yn y sefydliad

* *

Ymateb i gŵynion am gynnyrch a gwasanaethau a gynigir

6. dilyn gofynion cyfreithiol a pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad wrth:
  - 6.1 ymateb i gŵynion
  - 6.2 cynnal preifatrwydd a chyfrinachedd
  - 6.3 cyfeirio cwynion at yr unigolyn â chyfrifoldeb yn y sefydliad

* *

Ymateb i awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau a gynigir

7. ymateb i awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau yn unol â gofynion cyfreithiol a pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad
8. cyfeirio awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau at yr unigolyn â chyfrifoldeb yn y sefydliad

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

Hyrwyddo'r gweithgaredd a chyfleoedd i gymryd rhan**

1. strwythur a threfniadaeth cenedlaethol y gweithgaredd
2. y gwasanaethau a'r cynnyrch a gaiff eu cynhyrchu gan y gweithgaredd neu sy'n berthnasol iddo
3. **buddion** generig cymryd rhan yn y gweithgaredd
4. sut i ymdrin ag amrywiaeth o **ymholiadau** gan gyfranogwyr
5. yr wybodaeth sydd ei hangen arnoch er mwyn cyfeirio cyfranogwyr at y gweithgareddau sydd orau iddynt
6. ffynonellau gwybodaeth ychwanegol am y gweithgaredd y gallwch eu defnyddio

* *

Ymateb i gŵynion am gynnyrch a gwasanaethau a gynigir

7. dulliau o ymateb i gŵynion, yn unol â gofynion cyfreithiol a pholisïau a gweithdrefnau eich sefydliad
8. beth yn union yw cwyn
9. sut i gyfeirio cwynion na allwch ymdrin â nhw eich hun at yr unigolyn â chyfrifoldeb yn y sefydliad
10. sut i gynnal boddhad y cwsmer yn ystod y broses gŵynion

* *

Ymateb i awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau a gynigir

11. sut i annog cyfranogwyr i wneud awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau
12. polisïau a gweithdrefnau eich sefydliad ar gyfer ymateb i awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau

13. dulliau o ymchwilio i'r awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau a sut i'w gwerthuso
14. y mathau o awgrymiadau am gynnyrch a gwasanaethau sydd angen eu cyfeirio at yr unigolyn â chyfrifoldeb yn y sefydliad

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â meini prawf perfformiad

Cyfranogwyr* (o leiaf 4)

1. oedolion
2. plant a phobl ifanc
3. unigolion ag anghenion penodol
4. newydd, di-brofiad
5. y rheini sydd â pheth profiad
6. grwpiau
7. unigolion

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â gwybodaeth a dealltwriaeth

Buddion**

1. ffordd o fyw iach – corfforol a meddyliol
2. dod yn fwy corfforol weithgar
3. datblygiad personol a chymdeithasol

* *

Ymholiadau

1. wyneb yn wyneb
2. dros y ffôn
3. negeseuon testun
4. y cyfryngau cymdeithasol

Gwerthoedd

Mae'r **gwerthoedd** allweddol canlynol yn sail i ddarpariaeth y gwasanaethau o fewn arweinyddiaeth gweithgaredd a bydd yn helpu arweinwyr gweithgaredd i ddylanwadu'n ffridiadol ar y rhai sy'n cymryd rhan.

Dylai Arweinwyr Gweithgareddau wneud y canlynol:

1. meithrin a datblygu amgylchedd sy'n annog pobl i gymryd rhan, yn rheoli risgiau ac yn ysgogi her, mwynhad, hyder a hunan-barch ac yn fwy na dim cyflawniad
2. cefnogi bod angen i'r rhai sy'n cymryd rhan fod yng nghanol y gweithgaredd, trwy gydol eu dyletswyddau fel arweinydd
3. bod yn onest trwy gydol eu gwaith
4. annog ymddygiad cadarnhaol mewn modd teg, cyson, moesegol ac effeithiol
5. croesawu amrywiaeth a chynnwys pawb er mwyn cynnwys pob un sydd ag anghenion penodol a neu allu amrywiol

Ymddygiadau

Mae'r **ymddygiadau**** allweddol canlynol yn sail i ddarpariaeth y gwasanaethau o fewn arweinyddiaeth gweithgaredd. Mae'r ymddygiadau hyn yn sicrhau bod y rhai sy'n cymryd rhan yn cael argraff dda o'r sefydliad a'r unigolyn

Dylai Arweinwyr Gweithgareddau wneud y canlynol:

1. arsylwi, parchu a bod yn oddefgar tuag at bawb sy'n cymryd rhan, a phawb sydd ynghlwm, er enghraifft, rhieni, staff ac arweinwyr eraill
2. ymddwyn fel model rôl trwy gynnal y safonau uchaf o ymddygiad personol
3. gweithredu a dangos esiampl trwy ddilyn rheolau sefydlog ar gyfer ymddygiad yn ystod y sesiwn a neu raglen
4. dangos empathi tuag at anghenion a gofynion y rhai sy'n cymryd rhan
5. cadw o fewn y ffiniau ar gyfer cynnal a datblygu perthynas gyda'r

rhai sy'n cymryd rhan

6. parchu swyddogaethau'r staff cefnogi, er enghraifft, gweithwyr gofal, cynorthwyyr cymorth cyntaf, achubwyr bywydau neu gyfeillion a gwybod pryd mae angen cyfeirio unrhyw faterion at yr arbenigwyr hyn

Sgiliau

Mae'r **sgiliau**** canlynol yn sail i ddarparu y gwasanaethau o fewn arweinyddiaeth gweithgaredd a bydd yn helpu arweinwyr gweithgaredd i ddylanwadu'n fwriadol ar y rhai sy'n cymryd rhan.

Dylai Arweinwyr Gweithgareddau wneud y canlynol:

1. dylanwadu ar y rhai sy'n cymryd rhan i gymryd gofal o a gwerthfawrogi beth ydy gwerth yr offer gaiff ei ddefnyddio
2. bod â dull cyfundrefnol o baratoi, arwain, arolygu a gwerthuso gweithgareddau
3. deall pryd mae angen cynnal cyfrinachedd a phan does dim modd ei sicrhau
4. myfyrio ar eu harferion eu hunain a chwilio am ffyrdd o wella eu gallu bob tro
5. gallu meddwl y tu hwnt i'r syniad gwreiddiol a llunio cynlluniau wrth gefn
6. rheoli disgwyliadau'r rhai sy'n cymryd rhan
7. bod yn hyderus a gwydn
8. addasu gweithgareddau er mwyn datblygu gweithgareddau sy'n llawn hwyl a chyda phwrrpas i'r rhai sy'n cymryd rhan
9. gallu rheoli amser yn effeithiol ac effeithlon
10. adnabod unrhyw beth sy'n rhwystro pobl rhag cymryd rhan a sut mae cael gwared ar y rhwystrau hyn
11. meithrin gwaith tîm a chydweithio ymysg cyfoedion
12. dangos diplomyddiaeth wrth herio unrhyw faterion yn ymwneud ag

ymddygiad a gwahaniaethu

13. grymuso a chynnwys y rhai sy'n cymryd rhan yn y sesiwn drwy ddirprwyo tasgau
14. grymuso y rhai sy'n cymryd rhan i fod yn 'ymwybodol o risgiau' trwy eu cynnwys mewn asesiad risg ymarferol ac unrhyw waith penderfynu

Geirfa

Unigolion ag anghenion penodol**

Pobl y gall y chwaraeon a /neu'r gweithgaredd fod yn fwy heriol iddynt nag sy'n arferol, er enghraifft, pobl â chyflyrau iechyd, pobl sydd dros eu pwysau, pobl sy'n anarferol o swil neu nerfus, menywod beichiog; cyfranogwyr anabl, a phobl â gofynion amrywiol neu ddiwylliannol

*
*
*
*

Amcanion

Yr hyn ddylai'r cyfranogwyr ei gyflawni yn ystod y sesiwn

*
*
*
*

Polisïau a gweithdrefnau sefydliadol

Yn ogystal â gofynion cyfreithiol statudol, y rhain yw'r gweithdrefnau gweithio a gytunwyd y mae'n rhaid eu dilyn, er enghraifft, mewn perthynas ag asesiadau risg, ymdrin ag eiddo personol, ymdrin â chwynion, cyfrinachedd, lefelau cyfrifoldeb, diogelu, cod ymarfer ynghylch cymarebau goruchwyliaeth, a'r camau i'w cymryd os na fydd gweithgaredd wedi ei gynnwys yng nghylch gorchwyl Corff Llywodraethu Cenedlaethol

*
*
*
*

Datblygiad personol a chymdeithasol

Galluogi pobl i wella eu galluoedd personol mewn meysydd fel hunan-hyder, hunan-barch, hunan-ddibyniaeth, hunan-reolaeth a datrys problemau yn ogystal â'u gallu i weithio ac ymwneud â phobl eraill

*

*

*

*

Unigolyn â chyfrifoldeb

Yr unigolyn dynodedig; fel, goruchwyliwr, swyddog dyletswydd, rheolwr llinell, hyfforddwr gweithredol ar ddyletswydd, arweinydd y rhaglen. Mae sawl term y gellir eu defnyddio i ddisgrifio rôl yr unigolyn â chyfrifoldeb a bydd yn amrywio yn ôl eich sefydliad penodol

*

*

*

*

Ffynonellau gwybodaeth

Dylai'r rhain fod yn ddibynadwy a dylid eu defnyddio er mwyn galluogi Arweinydd y Gweithgaredd i ddarparu rhagor o wybodaeth i'r cyfranogwyr. Weithiau, gellir cyfeirio'r cyfranogwyr at y ffynhonnell wybodaeth er mwyn iddynt wneud eu gwaith ymchwil ei hunain. Gallai ffynonellau gwybodaeth dibynadwy gynnwys y rhain, er enghraifft, manylion cyswllt fel rhifau ffôn a gwefan Corff Llywodraethu Cenedlaethol y gamp neu'r gweithgaredd perthnasol, manylion awdurdod lleol, Partneriaeth Chwaraeon Sirol, gwefan GIG, a manylion Cyrff Proffesiynol eraill

*

*

*

*

Pobl ifanc

Yn gyffredinol, cyfranogwyr o dan 18 oed, fodd bynnag, dylech gyfeirio at bolisïau eich sefydliad

Cefnogi datblygiad gweithgareddau

Datblygwyd gan	SkillsActive
Dyddiad cymeradwyo	29 Ebr 2017
Dyddiad Adolygu Dangosol	29 Ebr 2022
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	SkillsActive
RCU gwreiddiol	SKAB11
Galwedigaethau perthnasol	Galwedigaethau Technegol a Phroffesiynol Cysylltiedig, Hamdden, Teithio a thwristiaeth, Chwaraeon a hamdden
Cyfres/Set	Arweinyddiaeth Gweithgaredd
Geiriau Allweddol	cymorth, datblygiad, chwaraeon, gweithgaredd